

Keski-Suomen ELY-keskus
Laura Mononen
kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi
laura.mononen@ely-keskus.fi

13.03.2020
KSL/37/03.12.00/2020

Viite: Lausuntopyyntö 7.2.2020 liitteineen

LAUSUNTO PYHÄN OLAVIN KIRKON RAKENNUSSUOJELUESITYKSESTÄ, JYVÄSKYLÄ

Keski-Suomen ELY-keskus on pyytänyt Keski-Suomen liiton lausuntoa Jyväskylän Pyhän Olavin katolisen kirkon rakennussuojeluesityksestä. Lausuntopyynnön liitteinä ovat Jyväskylän alakaupungin asukasyhdistyksen rakennussuojeluesitys 4.10.2019 Pyhän Olavin kirkon ja muiden kirkkokokonaisuuteen kuuluvien rakennusten, rakennelmien ja istutusten sekä kirkon sisätilojen ja ratkaisujen, yksilöityjen ja inventoitujen, kiinteästi kirkkokokonaisuuteen kuuluvien kirkkotekstiilien, puu- ja kiviveistosten ja pyhimyksiä ja Raamatun hahmoja esittävien lasimaalausten suojelua ja vaarantamiskiellon asettamista lailla rakennusperinnön suojelemisesta. Liitteinä ovat myös Keski-Suomen museon lausunto 5.12.2019 ja Museoviraston lausunto 6.2.2020.

Jyväskylän katolinen kirkko on maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä ja se sisältyy myös Jyväskylän 2. kaupunginosan kerrostalokorttelien maakunnallisesti merkittävään kokonaisuuteen. Nämä kohteet on mainittu Keski-Suomen maakuntakaavan alueluettelossa. Keski-Suomen museon laatiman Keski-Suomen maakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt 2016 -kohdeluettelon kuvausten mukaan arkkitehti Olavi Kivimaan suunnittelema, vuonna 1962 valmistunut kirkko on hyvin säilyttänyt alkuperäisen asunsa. 2.kaupunginosan kerrostalo- ja julkisen rakentamisen kortteleilla ympäristöllä on rakennushistoriallista merkitystä julkista ja asuinrakentamista yhdistävänä tiiviinä ja historiallisesti monipuolisena aluekokonaisuutena.

Keski-Suomen maakuntakaava on tullut lainvoimaiseksi Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 28.1.2020. Maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä koskeva maakuntakaavan koko maakuntaa koskeva Kulttuuriympäristö -määräys, jonka mukaan *yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon tunnetut muinaisjäännökset ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet sekä arvokkaat perinnemaisemat. Ajantasainen tieto on tarkistettava museoviranomaiselta ja perinnemaisemien osalta toimivaltaiselta viranomaiselta. Maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on esitetty maakuntakaavan alueluettelossa.*

Maakuntakaavan oikeusvaikutukset muuhun suunnitteluun ja viranomaistoimintaan on esitetty Maankäyttö- ja rakennuslain 32 §:ssä. Sen mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä

asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta.

Alueella on voimassa Jyväskylän yleiskaava vuodelta 2016. Yleiskaavassa katolinen kirkko on merkitty maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi, jonka suunnittelumääräyksen mukaan *aluetta tai kohdetta koskevissa toimenpiteissä, alueen tarkemmassa suunnittelussa tai kaavojen ajankäytön arvioitaessa on otettava huomioon kulttuurihistoriallisesti merkittävän rakennetun ympäristön kokonaisuus, ominaispiirteet ja identiteetti. Aluetta tai kohdetta koskevissa toimenpiteissä on kuultava museoviranomaisia.*

Alueen asemakaava on vuodelta 1961. Asemakaavan muutos on tullut vireille 14.1.2020. Kaavamuutoksen tavoitteena on tutkia rakennussuojelun tarpeet ja laajuus sekä tontin käyttötarkoituksen muutostarpeet.

Katolisen kirkon suojelun ja suojelumääräysten osalta on kuultava museoviranomaisia. Kohteen maakunnalliset, museoviranomaisten lausuntojen perusteella osin jopa valtakunnalliset arvot on huomioitava yksityiskohtaisemman suunnittelun lähtökohtina.

Lausunnon on valmistellut maakunta-arkkitehti Liisa Bergius, liisa.bergius@keskisuomi.fi, p. 0405902296.

KESKI-SUOMEN LIITTO

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.